

Warszawa, 12 września 2022 r.
KL/346/172/KO/2022

Pan
Maciej Wąsik
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z trwającymi konsultacjami publicznymi Projektu ustawy o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Numer z wykazu RCL: UD432; dalej: „**Projekt**”), w imieniu Konfederacji Lewiatan chciałbym przekazać poniższe uwagi.

1. Finansowanie zadań realizowanych przez przedsiębiorców na podstawie polecenia Premiera lub Ministra

Zgodnie z art. 31 Projektu określone organy administracji publicznej mają uprawnienie do wydawania poleceń, które obowiązywać będą również przedsiębiorców. Realizacja tych poleceń ma się odbywać na podstawie umowy, a w przypadku jej braku (odmowa zawarcia), na podstawie samej decyzji. Rozwiązanie to stanowi powielenie aktualnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (art. 7a i 7b tej ustawy) z wyjątkiem bardzo istotnej kwestii – zasad finansowania takich poleceń. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym jest to określone bardzo wyraźnie. Zgodnie z art. 7b ust. 2 ww. ustawy o zarządzaniu kryzysowym wykonywanie zadań objętych poleceniem wydanym w stosunku do m.in. przedsiębiorców, następuje na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorcą przez ministra kierującego działem administracji rządowej albo przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i jest finansowane ze środków budżetu państwa z części budżetowej, której dysponentem jest, odpowiednio, minister albo Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Takiego rozwiązania obecny projekt nie przewiduje. Rodzi to uzasadnione obawy co do sposobu finansowania takich poleceń, w tym w szczególności poleceń wywołujących negatywne skutki finansowe dla przedsiębiorców. Dlatego uzasadnionym jest uzupełnienie projektowanej regulacji, w szczególności art. 31 ust. 13 Projektu o zasady finansowania wydanych poleceń w taki sam sposób jak to jest aktualnie przyjęte w ww. ustawie o zarządzaniu kryzysowym.

2. Brak wyłączenia obiektów uznanych za infrastrukturę krytyczną i zatrudnionych w tych obiektach pracowników z obowiązków ustawowych nakładanych na przedsiębiorców

Projekt przewiduje w art. 42 i 43 ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w stanie klęski żywiołowej, które dotyczyć mogą również przedsiębiorcy, którego obiekty uznane zostały za infrastrukturę krytyczną. Wymienione w art. 43 ust. 1 i 2 projektu przykłady możliwych do wprowadzenia ograniczeń są bardzo szerokie i w praktyce mogą prowadzić do uniemożliwienia operatorowi infrastruktury krytycznej utrzymania niezakłóconego funkcjonowania obiektu uznanego za infrastrukturę krytyczną. W ekstremalnych przypadkach może to prowadzić do pogłębienia niekorzystnych skutków klęski żywiołowej w tym do zagrożenia życia lub zdrowia ludzi. Uzasadnionym jest więc wprowadzenie możliwości wyłączenia obiektów infrastruktury krytycznej z ograniczeń, o których mowa w art. 42 i 43 Projektu albo w drodze wyraźnego zapisu ustawowego (konieczność dodania odpowiednich zapisów do art. 43 Projektu) albo w poprzez wprowadzenie takiego uprawnienia dla Rady Ministrów, która takie wyłączenia powinna wskazać w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 34 Projektu (konieczność rozszerzenia zakresu objętego rozporządzeniem – zmiana art. 34 ust. 2 Projektu).

3. Brak jakichkolwiek rozstrzygnięć dotyczących ewentualnych odszkodowań ze strony Skarbu Państwa za straty przedsiębiorców wynikające z wprowadzonych ograniczeń w przypadku klęski żywiołowej

Projekt generalnie nie przewiduje żadnych rekompensat (w tym dla przedsiębiorców) z tytułu strat spowodowanych wprowadzeniem ograniczeń praw i wolności obywatelskich określonych w art. 42 i 43 Projektu, a dodatkowo w art. 175 pkt 2 uchyla przepisy, które takie rekompensaty przewidywały. Tymczasem katalog możliwych do wprowadzenia ograniczeń jest bardzo szeroki włącznie z zakazem prowadzenia działalności gospodarczej czy regulacjami dotyczącymi pracy pracowników zatrudnionych przez przedsiębiorcę, które jednoznacznie obciążają pracodawcę. Obciążenia i ewentualne straty wynikające z wprowadzonych ograniczeń mogą być niezwykle dotkliwe. Stąd propozycja aby ustawa wyraźnie określała zasady na jakich miałyby być przyznawane rekompensaty dla podmiotów, które poniosą straty nie w wyniku zaistniałej klęski żywiołowej tylko w wyniku wprowadzonych ograniczeń.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan